

Az alapellátás háziiorvosi teljesítménytől független variabilitása a hazai gyakorlatban

Témavezető: Dr. Sándor János

Intézet: Debreceni Egyetem, Népegészségügyi Kar, Megelőző Orvostani Intézet,
Biostatistikai és Epidemiológiai Tanszék

Az alapellátás során nyújtott teljesítmény mérése minőségindikátorok alkalmazása révén történik. Az ellátás variabilitását a háziiorvosi tevékenységen és ellátásszervezésen kívül a praxis szociodemográfiai összetétele illetve strukturális jellemzői is magyarázzák. Ezeknek a potenciális befolyásoló faktoroknak a figyelembevétele elengedhetetlen a szolgáltatók torzítatlan összehasonlítása és pontos értékelése szempontjából.

Vizsgálatunk célja volt azon betegjellemzők és strukturális jellemzők azonosítása, melyek a háziiorvosi tevékenységtől függetlenül befolyásolják a praxis teljesítményét.

Az indikátorok értékelése negyedévente történt a 2012. március és 2015. december közötti időszakban, a Magyarországon működő, területi ellátási kötelezettséggel működő felnőtt és vegyes házi-orvosi praxisok esetében. A praxisjellemzők és a kor-nem szerint standardizált prevalencia hányadosok közötti összefüggés vizsgálata többváltozós lineáris regressziós elemzéssel történt.

A vizsgálat során közel 4850 háziiorvosi szolgálat került értékelésre. A településtípust és a betegek képzettségét az utolsó negyedév adatai alapján szinte mind a 12 vizsgált szakmai indikátor esetében szignifikáns befolyásoló tényezőként azonosítottuk. Hatásuk a vizsgált periódus során 9 indikátor esetében folyamatosan érvényesült. A praxis megyei elhelyezkedését tekintve az indikátorok többségénél jelentős eltéréseket tapasztaltunk a referencia Budapesthez képest. A praxis méretére és betöltöttségi állapotára szenzitív indikátorok száma összességében csekélynek mutatkozott.

A háziiorvosi szolgálatok által nyújtott teljesítmény független meghatározójaként azonosítottuk a betegek képzettségét, valamint a praxis településtípusát és földrajzi elhelyezkedését. A rendszeres monitorozás szempontjából a gyakorlatban olyan, felhasználói és betegoldali igényekhez egyaránt igazodó indikátorok alkalmazása szükséges, melyek a gondozási hatékonyságot meghatározó, de a háziorvos által nem befolyásolható tényezőktől függetlenül jellemzik a praxis teljesítményét. Eredményeink a jelenleg működő, kizárólag nyers mutatókon alapuló értékelési rendszer demográfiai tényezőkkel és képzettséggel való kiegészítésének szükségességét hangsúlyozzák.